

SALGIN SÜRECİNDE İTHAL ÜRÜNLERE GETİRİLEN İLAVE GÜMRÜK VERGİLERİNİN EKONOMİYE ETKİSİ

By Tuğçe Akdemir

SALGIN SÜRECİNDE İTHAL ÜRÜNLERE GETİRİLEN İLAVE GÜMRÜK VERGİLERİNİN EKONOMİYE ETKİSİ

Çeşitli nedenlerle son yıllarda yaygınlaşan ve eş etkili vergilerden olan ilave gümrük vergileri uygulamalarının etkisiyle, gümrük vergileri tahsilatlarında büyük artışlar yaşanmaktadır. Mali amaçlarının yanında taşıdığı iktisadi ve korumacı yaklaşımla getirilen ve A.TR dolaşım belgesi ile ithâl edilen Avrupa Birliği ve Türkiye menşeli olmayan eşyalardan yürütmenin belirlediği oranlarda alınan ilave gümrük vergisi, günümüzde artık hukuki niteliği gereği uygulamada kendine özgü bir yapı oluşturmuş ve uygulandığı ürün sayılarının hacmi sürekli değiştiği için özel uzmanlık gerektiren bir araştırma konusu haline gelmiştir.

İlave gümrük vergisi, gümrük vergisi gibi eşya ve menşe ülke bazında belirlenmekte ve gümrük vergisinin tabi olduğu usul ve hükümlere esas olmaktadır. Bu amaçla, gümrük vergisinden ayrı olarak tahsil edilen ilave gümrük vergisi, Türk gümrük sisteminin vergi kaybına uğramasının ve haksız rekabetin önüne geçilmesi adına korumacı politikalar oluşturduğu için çalışmanın amacını ve önemini şekillendirmiştir.

Üçüncü ülkeler için geçerli olan ilave gümrük vergisi, pratikte ise mevcut gümrük vergisi oranlarının yükseltilmesi anlamını taşımaktadır. Bu yönü ile ilave gümrük vergisi Avrupa Birliği-Türkiye Gümrük Birliği kapsamında uygulanmakta olan ortak gümrük tarifesiinden de sapma göstermektedir. Diğer taraftan bakılacak olursa, ilave gümrük vergileri ile ithalatçı ülkenin vergi gelirleri arttırılırken aynı zamanda bu vergiler ile ithal edilen malların fiyatlarını da arttırarak yerli üreticilere fiyat açısından avantaj oluşturulabilmektedir.

Koronavirüs salgınının ithalatta düşüşe sebep olması toplanacak vergi miktarlarını da düşürdüğünden bu durum politika uygulayıcılarını yeni tedbirler almaya itmiştir. Ülkemizde yaşanan döviz sıkıntısı başta olmak üzere çeşitli sebeplerle düşük fiyatlı ithalata karşı 2020 yılında sekiz ayrı Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile 5 bine yakın ürün için getirilen ve süresi 31 Aralık'ta dolan ilave gümrük vergileri, Resmi Gazete'nin mükerrer sayısında yayımlanan düzenlemeyle tek bir kararnamede toplanmıştır.

Ticaret politikası önlemi ve/veya ilave gümrük vergisine tabi ürünlerin ithalatının toplam ithalat içindeki payı yaklaşık yüzde 25,3'tür. Bu sebeple ilave gümrük vergilerinin ekonomiye etkisini değerlendirirken artan üretim maliyetlerinin yerli üreticilerin kendi

fiyatlarına da yansıtacağını unutmamak gerekir. Ayrıca ilave gümrük vergilerinin sık aralıklarla getirilmesi yerli üretime, istihdama ve enflasyona olumsuz yönde yansıyabilecektir. Bu tür bir ağır yük altında özellikle içinde bulunduğumuz koronavirüs salgını sebebiyle zaten daralmış olan ekonomide piyasa aktörlerinin de rekabet gücü zayıflayabilecektir.

Bizim için önemli olan amaçlanan hedeflere uygun olarak makul düzeylerde getirilecek ilave gümrük vergileri ile ülkenin sosyo-ekonomik yapısı da göz önünde bulundurularak ekonominin korunması ve kişileri yasal yollardan ithalat yapmaya yönlendirmek yerine korumacı önlemler uygulayalım derken onları yasa dışı yollarla eşya getirmeye itmemektir.

SALGIN SÜRECİNDE İTHAL ÜRÜNLERE GETİRİLEN İLAVE GÜMRÜK VERGİLERİNİN EKONOMİYE ETKİSİ

ORIGINALITY REPORT

11%

SIMILARITY INDEX

MATCHED SOURCE

1 **turgutcandan.com**
Internet

25 words — 6%

★turgutcandan.com
Internet

6%

EXCLUDE QUOTES ON
EXCLUDE BIBLIOGRAPHY ON

EXCLUDE MATCHES OFF